

RV 2021

RAADSVOORSTEL	
Raadsvergadering	: 11-10-2021
Voorstelnummer	:
Datum raadsvoorstel	:
Portefeuillehouder(s)	: Wethouder Beens
Commissie	: Maatschappelijke Zaken
Datum commissie	: 27 september 2021
Soort agendering	: ter advisering
Agendapunt	:
Team	: SamenLeven
Opsteller(s)	: Rob van Lieshout
Datum B&W besluit	: dinsdag 24 augustus 2021
Bijlagen:	: 3

Onderwerp : Overkoepelend kader Jeugd en Regionale visie op ambulante jeugdhulp
--

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

- het Overkoepelend Kader Jeugd van de Regio Alkmaar en
- de Regionale visie op Ambulante Jeugdhulp van de Regio Alkmaar vast te stellen.

Geheimhouding

- ☐ Ja
☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Het overkoepelend kader biedt inzicht in de samenhang tussen de verschillende soorten jeugdhulp en de onderliggende principes die als grondslag liggen aan de basis van de verschillende visies (zoals de visie op jeugdhulp met verblijf, de visie op ambulante jeugdhulp en de visie op JeugdzorgPlus).

In het overkoepelend kader wordt geschetst welke beweging we binnen de gehele jeugdhulp teweeg willen brengen. In de individuele visiestukken wordt vervolgens uitgewerkt wat dat voor een specifiek onderwerp betekent.

De regionale visie op ambulante jeugdhulp legt op deze manier uit wat we specifiek met de ambulante jeugdhulp willen bereiken en op welke wijze we tegen de ambulante jeugdhulp aan kijken ten behoeve van de inkoop jeugdhulp 2023.

Deze documenten beschrijven een gemeenschappelijke visie op de regionale jeugdhulp in relatie tot het lokale jeugdbeleid en tot onze ketenpartners. Dit geeft richting aan de benodigde transformatie en legt de basis voor de inkoop van jeugdhulp vanaf 2023.

Per 2023 zijn nieuwe inkoopcontracten op meerdere onderdelen nodig:

- Per 1 januari 2023 zijn er nieuwe contracten voor ambulante jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf nodig in onze regio. De huidige afspraken lopen tot 31 december 2021, 2022 wordt als een overbruggingsjaar ingezet met voortzetting van de nu geldende afspraken.
- Voor Jeugdhulp met Verblijf is in 2020 een regionale visie vastgesteld. Nu ligt de 'Regionale visie op Ambulante Jeugdhulp' van de Regio Alkmaar voor 2023 e.v. aan u voor. Deze twee documenten zijn nodig als basis om de inkoop van ambulante jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf vorm te geven.
- Per 2023 moet ook het onderdeel JeugdzorgPlus opnieuw zijn ingekocht. De inkoop van JeugdzorgPlus vindt plaats in bovenregionaal verband met de 18 gemeenten in NHN. Daarnaast vindt er in de bovenregionale samenwerking een herijking plaats van de afspraken voor de Integrale Crisisdienst en Veilig Thuis.

In het 'Overkoepelende Kader Jeugd' zijn de algemene principes benoemd die we in alle jeugdhulp terug willen zien. De individuele visies, waaronder de regionale visie op ambulante jeugdhulp, leggen de basis voor de inkoopstrategie, die nadat deze documenten zijn vastgesteld, wordt uitgewerkt. De inkoopstrategie wordt in oktober door de colleges besproken en vastgesteld. De gemeenteraden worden hier dan uiteraard over geïnformeerd.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

Met deze twee documenten geeft de gemeente Heiloo invulling aan de jeugdwet en worden kaders opgesteld voor de regionale inkoop van de jeugdhulp.

Het overkoepelende kader maakt de leidende principes binnen de jeugdhulp inzichtelijk, waarmee de gemeenteraden van de Regio Alkmaar de komende jaren het regionale beleid kunnen toetsen.

De visie op ambulante jeugdhulp geeft kaders aan de hand waarvan de inkoop van ambulante jeugdhulp vorm wordt gegeven.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Overkoepelend Kader Jeugd

De verschillende segmenten (ambulant, verblijf, jeugdzorgplus, gedwongen kader) binnen de jeugdhulp staan niet op zichzelf. In het overkoepelend kader wordt toegelicht hoe de verschillende segmenten zich tot elkaar verhouden en op welke wijze zij gezamenlijk een beweging initiëren op de doelen die we in de Regio Alkmaar willen bereiken.

Vanuit een drietal lijnen sturen we op een samenhangend stelsel van jeugdhulp op basis van 10 uitgangspunten, die de verschillende visies in het Domein Jeugd met elkaar verbinden:

De bedoeling (jeugdigen en gezinnen centraal):

- We versterken de eigen kracht
- We luisteren naar ouders en jeugdigen
- We versterken de sociale omgeving
- We bieden ondersteuning nabij en zo thuis als mogelijk

De beweging (Versterken van eigen kracht en sociale omgeving):

- We zijn koersvast
- We bieden iedereen passende ondersteuning
- Van regionale jeugdhulp naar lokale ondersteuning

De invulling (meer grip op kwaliteit (en dus op kosten)):

- Vergroten van doelmatigheid
- Minder administratie en de basis op orde
- Krachtig partnerschap

We brengen de verschillende visies bij elkaar, zodat de verschillende onderdelen naadloos op elkaar aansluiten en de wenselijke beweging van demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren wordt gestimuleerd. Hiermee ontstaat zicht op de invloeden van de verschillende onderdelen jeugd op elkaar en hebben we meer grip op de algehele beweging die we in het Domein Jeugd nastreven.

Het overkoepelend kader brengt samenhang aan in de verschillende visiestukken, door hier een gezamenlijk kader aan uitgangspunten aan ten grondslag te leggen. Hiermee wordt de basis gelegd voor een integraal beleid over het hele Domein Jeugd, waarmee gemeenten inzicht en instrumenten krijgen om beter op de gehele beweging van de jeugdhulp te sturen. Hierdoor wordt de doorlopende lijn van jeugdhulp makkelijker te organiseren.

Regionale visie op Ambulante Jeugdhulp

De visie op ambulante jeugdhulp gaat specifiek in op de visie en doelen voor het onderdeel ambulante jeugdhulp. In deze visie is uitgegaan van het doorontwikkelen van wat er de afgelopen jaren is opgebouwd. In juni van dit jaar zijn er drie visietafels georganiseerd om de uitgangspunten aan diverse stakeholders voor te leggen. Tezamen met de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en de in 2016 vastgestelde bestuurlijke pijler jeugd, heeft de input vanuit de visietafels geleid tot de voorliggende beleidsvisie.

De visie op ambulante jeugdhulp is de leidraad voor de inrichting en verwerving van de jeugdhulp op dit segment.

De kern is dat jeugdhulp gebruikt wordt om jeugdigen gezond en veilig op te laten groeien, ook wanneer dat (tijdelijk) niet vanzelf gaat. Ouders/opvoeders zijn, ook tijdens jeugdhulp,

altijd zelf verantwoordelijk voor hun kinderen, maar waar dit door omstandigheden niet lukt, bieden de gemeenten hun inwoners een helpende hand.

Dit leidt ons tot de volgende uitgangspunten:

- We gaan uit van de intrinsieke wens van ouders om een gezond opvoed- en opgroei-klimaat te bieden en van de veerkracht van gezinnen.
- Wij gaan uit van de eigen kracht van jeugdigen en gezinnen.
- Jeugdigen en gezinnen die dat nodig hebben bieden wij passende ondersteuning die snel geboden wordt, een hoge kwaliteit heeft, zo lang en intensief als nodig is en zo kort en licht als mogelijk.

Als gemeenten hebben we de wettelijke opdracht om te zorgen voor voldoende aanbod van adequate jeugdhulp. Door deze visie en de uitgangspunten centraal te stellen richten de gemeenten zich op kwaliteit en op de meest passende, doelmatige en kostenefficiënte voorziening.

Om ervoor te kunnen zorgen dat “alle kinderen moeten gezond en veilig kunnen opgroeien, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen participeren in de samenleving”, streven we naar een duurzame borging van de resultaten van de jeugdhulp. Dit bereiken we door bij het vormgeven van het aanbod de jeugdige en het gezin steeds centraal te stellen en de jeugdhulp om hen heen te organiseren.

De visie op ambulante jeugdhulp geeft de bestuurlijke kaders, waarmee de basis voor een regionale inrichting van de ambulante jeugdhulp kan worden georganiseerd. Deze aan u voorliggende visie past in de ingezette koers sinds de invoering van de Jeugdwet en de regionale bestuurlijke pijlpalen.

Vanuit de Jeugdwet hebben gemeenten de taak om jeugdhulp te normaliseren en te demedicaliseren. Daarbij is de beweging van zware naar lichtere zorg belangrijk. Deze visie zet de jeugdigen en de gezinnen centraal en focust op wat voor hun belangrijk is. Hierdoor ontstaat draagvlak bij de gezinnen, waarmee de jeugdhulp dicht bij het gezin vorm kan worden gegeven en resultaten duurzaam kunnen worden geborgd.

Een andere opdracht uit de Jeugdwet voor gemeenten is het zorgen voor passende jeugdhulp. Zoals aangegeven in de visie is het uitgangspunt in de visie dat passende jeugdhulp, jeugdhulp is waarbij de jeugdige / het gezin centraal staat en resultaatgericht werkt om de hulpvraag van de jeugdige of het gezin duurzaam op te lossen (dan wel beheersbaar te krijgen).

Beoogd effect / wat willen we bereiken

Het overkoepeld kader borgt de samenhang in de onderdelen van jeugdhulp. Hulp wordt daardoor effectiever en efficiënter. De verschillende onderdelen zijn op elkaar afgestemd door het overkoepelend kader. Dit bevordert de effectiviteit en de efficiëntie van de jeugdhulp.

Voor de inrichting van de ambulante jeugdhulp zijn Eigen Kracht en Resultaatgericht de sleutelwoorden. Het beoogde effect van de ingezette hulp is dat ouders / jeugdigen (naar vermogen) op eigen kracht verder kunnen. De kwaliteit van de hulp is zodanig dat de hulpvraag duurzaam wordt opgelost dan wel hanteerbaar wordt; er wordt resultaatgericht gewerkt.

RV 2021

De effecten van het overkoepelend kader en de visie ambulante jeugdhulp worden verder uitgewerkt in een inkoopstrategie, waarmee de inkoop van jeugdhulp voor 2023 concreet vorm wordt gegeven. Deze wordt in oktober door de colleges vastgesteld, waarna uw raad hierover wordt geïnformeerd.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Voor zowel het overkoepelend kader jeugd als de regionale visie op ambulante jeugdhulp is intern en extern input opgehaald. Op 7, 11 en 21 juni 2021 is input opgehaald in een drietal visietafels waarbij ervaringsdeskundigen (jongeren en ouders), cliëntenraden, adviesraden, raadsleden, onderwijs, verwijzers en jeugdhulpaanbieders aanwezig waren. De aan uw raad voorgelegde documenten zijn mede vormgegeven aan de hand van die gesprekken.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Het Overkoepelend Kader Jeugd en de Regionale visie op Ambulante Jeugdhulp sluiten goed aan op lokale initiatieven rondom de toegang en de beheersmaatregelen. De uitgangspunten zoals eigen kracht, gezin / jeugdige centraal, sturen op kwaliteit en resultaat en regie (hulp organiseren om het kind) zien we terug in het Overkoepelende Kader Jeugd en de in de Regionale visie op Ambulante Jeugdhulp. In de nieuwe visie heeft bovendien de sturing op kostenbeheersing een centrale plek gekregen waardoor ook nauwe verbinding is met de beheersmaatregelen.

RISICO'S

Een ander besluit ten aanzien van het Overkoepelend Kader Jeugd en de Regionale visie op Ambulante Jeugdhulp is uiteraard mogelijk. Dit kan dan wel consequenties hebben voor de planning en voorbereidingen van de inkoop en het tijdig kunnen sluiten van nieuwe contracten.

FINANCIËN

Met dit raadsbesluit worden het Overkoepelend Kader Jeugd en de Regionale visie op Ambulante Jeugdhulp vastgesteld. Hier zijn geen directe kosten mee gemoeid. De kaders die vanuit de visie worden meegegeven zijn gericht op de inrichting en verbetering van de betreffende zorg. Deze kaders hebben daarmee wel indirect invloed op de bestedingen binnen het jeugddomein. De beoogde verschuiving van zwaar naar licht kan verschuivingen in de kosten teweegbrengen. Op termijn betekent dit dat de uitgaven aan zwaardere jeugdhulp afnemen en dat uitgaven in het lichtere jeugdhulp en lokale, vrij toegankelijke jeugdhulp toenemen, omdat hulp en ondersteuning dichterbij het gezin vorm wordt gegeven.

DUURZAAMHEID

N.v.t.

PARTICIPATIE

Bij het opstellen van het overkoepelend kader en de visie op ambulante jeugdhulp is zowel intern als extern input opgehaald. Intern is onder meer gesproken met toegangsmedewerkers en beleidsmedewerkers van de zeven gemeenten en de contractmanagers. Op 7, 11 en 21 juni 2021 is input opgehaald in een drietal visietafels waarbij ervaringsdeskundigen (jongeren en ouders), cliëntenraden, adviesraden, raadsleden, onderwijs, verwijzers en jeugdhulpaanbieders aanwezig waren.

Op 1 juli 2021 is er een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd over de visie met gemeenten en samenwerkingsverbanden onderwijs.

RV 2021

Ook in de adviesraden sociaal domein is uitgebreid over het overkoepelend kader en de visie op ambulante jeugdhulp gesproken.

Beiden hebben een advies uitgebracht aan de colleges.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na vaststellen van het overkoepelend kader en de visie op ambulante jeugdhulp wordt de inkoop van ambulante jeugdhulp voorbereid en worden direct betrokkenen geïnformeerd. In oktober wordt de inkoopstrategie door de colleges vastgesteld, met als doel uiterlijk per 1 januari 2023 nieuwe contracten af te sluiten met aanbieders van jeugdhulp.

De gemeenteraden worden hierover -en over andere vervolgstappen- in het najaar van 2021 geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.

Monitoring en evaluatie van de ingekochte jeugdhulp zal landen in de reguliere planning- en controlcyclus vanaf 2023.

BIJLAGEN

1. Overkoepelend Kader Jeugd
2. Regionale visie op ambulante jeugdhulp
3. Advies Adviesraad Sociaal Domein (incl. reactie college)

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

Mevrouw F.H.W. de Jong
secretaris

Mevrouw M. ten Bruggencate
burgemeester